

Møteprotokoll

Utvalg: Kommunestyret - Ørland kommune
Møtested: Yrjar, Ørland rådhus
Dato: 23.11.2017
Tid: 08:00 – 12:45

Faste medlemmer som møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Tom Myrvold	Ordfører	OK-H
Finn Olav Odde	Varaordfører	OK-SP
Therese Mossing Eidsaune	Medlem	OK-H
Marit Sletten	Medlem	OK-H
Hilde-Kristin Sandvik	Medlem	OK-H
Nordaas		
Thor Bretting	Medlem	OK-H
Birger Austad	Medlem	OK-H
Ole Martin Hågård	Medlem	OK-H
Sonja Mari Berg	Medlem	OK-H
Christiansen		
Knut Sigurd Ljøkelsøy	Medlem	OK-H
Bjørnar Fossmo Nesholen	Medlem	OK-H
Thomas Hovde	Medlem	OK-SP
Nina M. Brækstad	Medlem	OK-SP
Hanne Koksvik Høysæter	Medlem	OK-SP
Geir Finseth	Medlem	OK-SP
Gunnhild Tettli	Medlem	OK-AP
Knut Morten Ring	Medlem	OK-AP
Irja Helen Hammern Døsvik	Medlem	OK-AP
Roar Hegvik	Medlem	OK-AP
Bjørnar Dahlberg	Medlem	OK-FRP
Øyvind Næss	Medlem	OK-SV

Faste medlemmer som ikke møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Bjørn Henrik Solbue	MEDL	OK-SP
Roy Høen	MEDL	OK-SP
Tonje Iren Sakariassen	MEDL	OK-AP
Sundet		
Stian Tyskø	MEDL	OK-V

Varamedlemmer som møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
Laila Selnes Lund	Roy Høen	OK-SP
Tina Marie Rødde Paulsen	Tonje Iren Sakariassen	OK-AP
	Sundet	

Fra administrasjonen møte:

Navn	Stilling
Arnfinn Brasø	Ass. Rådmann
Britt Brevik	Politisk sekretær
Marit Ervik	Kommunalsjef helse og velferd
Odd Erik Røstad	Kommunalsjef oppvekst

Merknader:

Innkalling godkjent uten merknad.

Saksliste godkjent med følgende merknad:

Sak 17/80 flyttes og behandles når saksbehandler som skal orientere om saken før behandling er ankommet.

Sak 17/87 er sak unntatt offentlighet og møte lukkes under behandling av saken.

Spørretimen

Spørsmål til ordfører

Ørland SV etterlyser en fornying og modernisering av energi og miljøplan for Ørland kommune. Gjeldende plan gikk ut i 2012 og det er vel på tide moden revisjon.

Hvor er vi i forhold til målene vi satte oss i den gamle planen?

I planen står det bl.a:

Kommunen skal legge til rette for at energiledelse og energiplanlegging innføres både blant kommunale og private byggforvaltere. Energioppfølging og styringssystemer i større bygg både offentlig og privat næringsvirksomhet vil alene kunne stå for 5-10 % besparelse på

energibruket i bygningsmassen.

o I nye bygg over 500 m² skal det utarbeides energi- og effektbudsjett. Det

skal foretas en utredning på bruk av alternative energikilder og resultatene skal dokumenteres. Energi- og effektbudsjett skal brukes til å gjengi de faktiske forhold i

o I forhåndskonferanser etter plan- og bygningsloven skal utbygger informeres om kommunens energimål, om hvordan man kan ta energihensyn og om aktuelle energiløsninger

o Krav til boligfelt utbygger om å utrede alternative energiløsninger

o Kommunen bør bruke muligheten i bygningsloven til å krevet at det i nye

boligfelt skal være tilbud om vannbåren varme

Spørsmål 1: Følges disse punktene over i planleggingen nå?

Jeg har f.eks. ikke sett noe energi og effekt budsjett på nye Sparebank Arena og Ny Barneskole.

Ørland skal være en foregangskommune i Midt-Norge for utvikling og bruk av kortreist og fornybar energi,

Spørsmål 2: Er vi der?

Så til målene i planen;

MÅL 1:

Redusere stasjonært energiforbruk i kommunen med 5 GWh innen 2012 basert på energiforbruket i 2004 på 102,7 GWh

Dette tilsvarer ca 5 % av den stasjonære energibruken i kommunen

De foreslåtte tiltak vil gi en energireduksjon, økt sjølforsyning og ny energiproduksjon basert på fornybare energikilder tilsvarende ca. 24% av kommunens totale energiforbruk.

Spørsmål 3: Er vi der?

MÅL 2:

Redusere klimagassutslippene med 3.000 tonn CO₂-ekvivalenter innen 2012 Dette tilsvarer ca 9 % av klimagassutslippene i Ørland i 1990

Spørsmål 4 Er vi der?

Og, ordfører, når skal vi få på plass en gjeldende energi og miljøplan. Skal ikke Ørland kommune ta sitt ansvar i forhold til Parisavtalen?

Øyvind Næss, leder Ørland SV

Svar på spørsmål stilt av Øyvind Næss, SV, til spørretimen i kommunestyrets møte 23.11.2017.

Det tema som det reises spørsmål ved er svært viktig både i global og lokal sammenheng. Ørland kommune var relativt tidlig ute, og vedtok allerede for 10 år siden en egen Energi- og miljøplan. Den hadde et 6-årsperspektiv, og det er derfor riktig, - som Næss påpeker, at den utløp i 2012 og siden ikke er blitt fornyet.

En klima-, miljø- og energiplan skal være grunnlaget for kommunens innsats i klimaarbeidet. Det er kommunens plikt og samfunnsansvar å beskytte det ytre miljøet ved å foreslå tiltak som fører til redusert utslipp av klimagasser. I planretningslinjene for klima- og energiplanlegging i kommunene heter det bl.a: «*Kommunene skal i sin kommuneplan, eller i en egen kommunedelplan, innarbeide tiltak og virkemidler for å redusere utslipp av klimagasser og sikre mer effektiv energiforbruk og miljøvennlig energiomlegging i tråd med denne retningslinjen.*»

På tross av manglende oppdatering og revisjon av den gamle planen, har kommunen imidlertid sørget for at flere av våre egne bygg har oppvarming basert på vannbåren fjernvarme. Det gjelder både ØMS, Ørland ungdomsskole, Ørlandshallen, rådhuset og kulturhuset. Også Ørland Sparebank Arena og den nye barneskolen vil få oppvarming basert på vannbåren fjernvarme.

Som ordfører vurderer jeg dette som et så viktig arbeid at jeg allerede har bedt rådmannen legge fram en sak for kommunestyret i desembermøtet der det oppnevnes en arbeidsgruppe med oppdrag å utarbeide en ny Klima-,

miljø- og energiplan, - som en selvstendig kommunedelplan.
Som en del av saken mener jeg det bør vurderes om den nye planen skal være en plan for nye Ørland kommune.
Spørsmålene bør i så fall fremlegges for Arbeidsutvalget Ørland/Bjugn og behandles i Fellesnemnda for kommunesammenslåing.
De konkrete spørsmål Næss stiller vil måtte belyses og vurderes i arbeidet med den nye planen.

Ordfører Tom Myrvold

PS 17/80	2. gangshøring av tiltaksplan spredte avløp	
PS 17/81	Tilstandsrapport grunnskole 2016 - 2017 Ørland kommune	
PS 17/82	Barnehagetilbud om sommeren i Ørland kommune - forslag til endring av vedtekter fra 1.1.2018	
PS 17/83	Organisatorisk innplassering av Ungdommens hus	
PS 17/84	Bosetting av flyktninger 2018 - reduksjon av vedtak	
PS 17/85	Finansiering av felles samhandlingsfunksjon på helseområdet	
PS 17/86	Inventar og utstyr - ny barneskole	
PS 17/87	Kontrollutvalgets merknader til K-sak 17/72 - ansvarlig lån Air Norway AS opphevelse av vedtak	X
PS 17/88	Ørland kommune - Budsjett 2018 med økonomiplan 2019 - 2021	

Orientering

- Ordfører/rådmann

PS 17/80 2. gangshøring av tiltaksplan spredte avløp

Saksprotokoll i Kommunestyret - Ørland kommune - 23.11.2017

Behandling:

Orientering ved prosjektleder for Nordre Fosen Vannområde.

Votering

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Ørland kommune vedtar tiltaksplan for spredte avløp for Nordre Fosen vannområde.

Saksprotokoll i Kommunestyret - Ørland kommune - 26.10.2017

Behandling:

Therese Eidsaune (H) fremmet forslag om å utsette behandling av saken til neste møte i kommunestyret.

Votering

Forslag fremmet av Therese Eidsaune (H), ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken utsettes til behandling i neste kommunestyremøte.

Saksprotokoll i Komite for plan, drift og landbruk - 20.09.2017

Behandling:

Votering

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Ørland kommune vedtar tiltaksplan for spredte avløp for Nordre Fosen vannområde.

PS 17/81 Tilstandsrapport grunnskole 2016 - 2017 Ørland kommune

Saksprotokoll i Kommunestyret - Ørland kommune - 23.11.2017

Behandling:

Orientering om saken ved kommunalsjef oppvekst, Odd Erik Røstad.

Votering

Komite for oppvekst, kultur og idrett sin innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Komite for oppvekst, kultur og idrett fremmer saken til kommunestyret med følgende innstilling:

- Tilstandsrapport tas til orientering i komite for oppvekst, kultur og idrett og legges fram for drøfting i kommunestyret.
- Arbeidet med tidlig innsats og elevenes læringsmiljø skal fortsatt være en prioritert satsing i Ørland kommune.

- Lokale målsettinger for læringsresultater på nasjonale prøver endres til en ambisjon om færre enn 15 % av elevene på laveste mestringsnivå på barnetrinnet, og færre enn 8 % av elevene på laveste mestringsnivå på ungdomstrinnet.

Saksprotokoll i Komite for oppvekst, kultur og idrett - 16.11.2017

Behandling:

Forslag til innstilling fremmet av komiteen:

Komite for oppvekst, kultur og idrett fremmer saken til kommunestyret med følgende innstilling:

- Tilstandsrapport tas til orientering i komite for oppvekst, kultur og idrett og legges fram for drøfting i kommunestyret.
- Arbeidet med tidlig innsats og elevenes læringsmiljø skal fortsatt være en prioritert satsing i Ørland kommune.
- Lokale målsettinger for læringsresultater på nasjonale prøver endres til en ambisjon om færre enn 15 % av elevene på laveste mestringsnivå på barnetrinnet, og færre enn 8 % av elevene på laveste mestringsnivå på ungdomstrinnet.

Votering

Komite for oppvekst, kultur og idrett sin innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Komite for oppvekst, kultur og idrett fremmer saken til kommunestyret med følgende innstilling:

- Tilstandsrapport tas til orientering i komite for oppvekst, kultur og idrett og legges fram for drøfting i kommunestyret.
- Arbeidet med tidlig innsats og elevenes læringsmiljø skal fortsatt være en prioritert satsing i Ørland kommune.
- Lokale målsettinger for læringsresultater på nasjonale prøver endres til en ambisjon om færre enn 15 % av elevene på laveste mestringsnivå på barnetrinnet, og færre enn 8 % av elevene på laveste mestringsnivå på ungdomstrinnet.

PS 17/82 Barnehagetilbud om sommeren i Ørland kommune - forslag til endring av vedtekter fra 1.1.2018

Saksprotokoll i Kommunestyret - Ørland kommune - 23.11.2017

Behandling:

Forslag til innstilling fremmet av Gunnhild Tettli (AP) på vegne av AP og SV:

- Kommunestyre vedtar å ikke endre punkt 2.4 i vedtektene for barnehagen.
- Kommunestyre beholder dagens punkt 2.4 som lyder:

Barnehagen holder stengt 3 uker om sommeren. Feriestengning samordnes med SFO og legges innenfor fellesferien. Informasjon hvilke uker dette gjelder gis i barnehage og skoleruta.

Forslag til innstilling fremmet av Sonja M. B. Christiansen (H) på vegne av H, SP, V og FRP: Barnehagevedtektene pkt.2.4. Ferie endres til følgende:

- Alle barn må avvike minimum 3 uker sammenhengende ferie i perioden 15. juni - 20. august
- Valgte ferieuker meddeles barnehagen innen 01. april

Votering

Forslagene ble satt opp mot hverandre til votering:

Forslag fremmet av Sonja M. B. Christiansen (H) på vegne av H, SP, V og FRP, ble vedtatt med 18 mot 6 stemmer.

Vedtak:

Barnehagevedtektene pkt.2.4. Ferie endres til følgende:

- Alle barn må avvike minimum 3 uker sammenhengende ferie i perioden 15. juni - 20. august
- Valgte ferieuker meddeles barnehagen innen 01. april

Saksprotokoll i Komite for oppvekst, kultur og idrett - 16.11.2017

Behandling:

Forslag til innstilling fremmet av Tonje I. S. Sundet (AP):

- Komite OKI vedtar å ikke endre punkt 2.4 i vedtektene for barnehagen.
- Komiteen beholder dagens punkt 2.4 som lyder:
- Barnehagen holder stengt 3 uker om sommeren. Feriestengning samordnes med SFO og legges innenfor fellesferien. Informasjon hvilke uker dette gjelder gis i barnehage og skoleruta.

Forslag til innstilling fremmet av Sonja M. B. Christiansen (H):

Forslag til endring i punkt 2.4 i vedtektene for barnehagen:

- Alle barn må avvike minimum 3 uker sammenhengende ferie i tiden 15. juni til 20. august. Foreldre som har behov for barnehage tilbud i de 3 «fellesferieukene» i juli måned, vil etter søknad få tilbud om dette ved en av de kommunale barnehagene.
- Fellesferieuker presiseres i barnehage-/skolerute.

Votering

Alternativ votering:

Forslag fremmet av Tonje I. S. Sundet (AP), falt med 3 mot 4 stemmer.

Forslag fremmet av Sonja M. B. Christiansen (H), ble vedtatt med 4 mot 3 stemmer.

Vedtak:

Forslag til endring i punkt 2.4 i vedtektene for barnehagen:

- Alle barn må avvikle minimum 3 uker sammenhengende ferie i tiden 15. juni til 20. august. Foreldre som har behov for barnehage tilbud i de 3 «fellesferieukene» i juli måned, vil etter søknad få tilbud om dette ved en av de kommunale barnehagene.
- Fellesferieuker presiseres i barnehage-/skolerute.

PS 17/83 Organisatorisk innplassering av Ungdommens hus**Saksprotokoll i Kommunestyret - Ørland kommune - 23.11.2017****Behandling:****Votering**

Komite for oppvekst, kultur og idrett sin innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Ungdommens hus innplasseres organisasjonsmessig under Ørland kultursenter/Ørland kulturforetak fra budsjettåret 2018.
2. Økonomiske rammer til 40 % lederstilling for ungdommens hus overføres fra oppvekst til Ørland kultursenter.

Saksprotokoll i Komite for oppvekst, kultur og idrett - 16.11.2017**Behandling:****Votering**

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Komite for oppvekst, kultur og idrett fremmer saken til kommunestyret med følgende innstilling:

3. Ungdommens hus innplasseres organisasjonsmessig under Ørland kultursenter/Ørland kulturforetak fra budsjettåret 2018.
4. Økonomiske rammer til 40 % lederstilling for ungdommens hus overføres fra oppvekst til Ørland kultursenter.

Saksprotokoll i Ungdomsrådet - Ørland kommune - 15.11.2017**Behandling:**

Notater fra Ørland Kultursenter og Frivilligsentralen er vedlagt saken. Hvordan de ønsker å løse oppdraget med å drive Ungdommens Hus.

Margaret Aune, leder Frivilligsentralen orienterte og begrunnet hvorfor Ungdommens Hus bør være organisert under Frivilligsentralen.

Odd Erik Røstad, kommunalsjef oppvekst gikk gjennom notatet fra Ørland Kultursenter ang. organisatorisk plassering av Ungdommens Hus.

Det ble orientert om uttalelsen fra Ungdommens hus ifm høringen på organisatorisk plassering.

Ungdomsrådets uttalelse:

Ungdomsrådet tar uttalelsen fra Ungdommens hus til etterretning.

Ungdomsrådet mener det er mest hensiktsmessig å organisatorisk plassere Ungdommens Hus under Ørland Kultursenter.

Votering

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Komité for oppvekst, kultur og idrett fremmer saken til kommunestyret med følgende innstilling:

5. Ungdommens hus innplasseres organisasjonsmessig under Ørland kultursenter/Ørland kulturforetak fra budsjettåret 2018.
6. Økonomiske rammer til 40 % lederstilling for ungdommens hus overføres fra oppvekst til Ørland kultursenter.

Saksprotokoll i Kommunestyret - Ørland kommune - 26.10.2017

Behandling:

Therese Eidsaune (H) fremmet følgende forslag til innstilling på vegne av H, SP, FRP og V:

- Kommunestyret ber om at saken utsettes.

Begrunnelse for utsettelse:

Kultursenter og Frivilligsentralen legger fram et forslag til hvordan de ønsker å løse oppdraget med å drive Ungdommens Hus. Forslaget sendes på høring til Ungdomsrådet og styret i Ungdommens Hus. Deretter legges saken fram for politisk behandling.

Votering

Rådmannens innstilling ble satt opp mot forslag fremmet av Therese Eidsaune (H) på vegne av H, FRP, SP og V. Forslag fremmet av Therese Eidsaune (H) ble vedtatt med 17 mot 8 stemmer.

Vedtak:

Saken utsettes.

Saksprotokoll i Komite for oppvekst, kultur og idrett - 05.10.2017

Behandling:

Fra drøftingen: Det er viktig at det legges vekt på at ungdommens hus skal være en rusfri arena og at styret er gode representanter i dette arbeidet.

Votering

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt

Vedtak:

Komité for oppvekst, kultur og idrett fremmer saken til kommunestyret med følgende innstilling:

7. Ungdommens hus innplasseres organisasjonsmessig under Ørland kultursenter/Ørland kulturforetak fra budsjettåret 2018.
8.  konomiske rammer til 40 % lederstilling for ungdommens hus overføres fra oppvekst til Ørland kultursenter.

PS 17/84 Bosetting av flyktninger 2018 - reduksjon av vedtak

Saksprotokoll i Kommunestyret - Ørland kommune - 23.11.2017

Behandling:

Øyvind N ess (SV) fremmet tilleggs punkt 4 til rådmannens innstilling:

 rland kommune vil bosette det antallet IMDi ber oss om i 2019, inntil 30 personer.

Votering

Punktvis votering:

Punkt 1 - 3 Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Punkt 4 Forslag fremmet av Øyvind N ess (SV) falt med 1 mot 23 stemme.

Vedtak:

1.  rland kommune reduserer vedtak om bosetting av flyktninger fra 20 til 10 i 2018.
2.  rland kommune forutsetter at utgifter til bosetting og integrering av flyktninger skal dekkes av integreringstilskudd og eventuelle andre eksterne tilskudd.
3.  rland kommune setter ubrukt integreringstilskudd for 2018 på fond for å dekke framtidige utgifter til flyktninger.

PS 17/85 Finansiering av felles samhandlingsfunksjon på helseområdet

Saksprotokoll i Kommunestyret - Ørland kommune - 23.11.2017

Behandling:

Voting

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Ørland kommune støtter avtale for felles finansiering av samhandlingsfunksjon for kommunene som har samarbeidsavtale med St. Olavs hospital Helseforetak (HF).
2. Det innvilges et årlig beløp på kr 10.000 og i tillegg kr 3 pr innbygger i 2018.

PS 17/86 Inventar og utstyr - ny barneskole

Saksprotokoll i Kommunestyret - Ørland kommune - 23.11.2017

Behandling:

Voting

Komite for oppvekst, kultur og idrett sin innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Komite for oppvekst, kultur og idrett fremmer saken for kommunestyret med følgende innstilling:

- Budsjett for ny barneskole økes med kr. 2.700.000,-
- Midlene tilføres via økt låneopptak

Saksprotokoll i Komite for oppvekst, kultur og idrett - 16.11.2017

Behandling:

Komite for oppvekst, kultur og idrett fremmer saken for kommunestyret med følgende innstilling:

- Budsjett for ny barneskole økes med kr. 2.700.000,-
- Midlene tilføres via økt låneopptak

Voting

Komiteen forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Komite for oppvekst, kultur og idrett fremmer saken for kommunestyret med følgende innstilling:

- Budsjett for ny barneskole økes med kr. 2.700.000,-
- Midlene tilføres via økt låneopptak

PS 17/87 Kontrollutvalgets merknader til K-sak 17/72 - ansvarlig lån Air Norway AS opphevelse av vedtak**PS 17/88 Ørland kommune - Budsjett 2018 med økonomiplan 2019 - 2021****Saksprotokoll i Kommunestyret - Ørland kommune - 23.11.2017****Behandling:**

Forslag fremmet av Hilde Kristin Sandvik Nordaas (H) på vegne av Høyre, Sp, Frp og V:

Ørland Høyre, Ørland Senterparti, Ørland Fremskrittsparti og Ørland Venstre legger frem følgende forslag i forbindelse med budsjett 2018.

Endringer/presiseringer tar utgangspunkt i formannskapets innstilling for kommunestyret i sak PS 17/41.

Kommunestyret slutter seg til formannskapets vedtak datert 26.10.2017 angående budsjett 2018, samt prisbok og gebyrregulativ med følgende endringer, presiseringer og tillegg.

1. Innledning

Den 10. nov i år landet de tre første F 35 kampflyene på norsk jord. Det var en merkedag for det norske forsvar, for Ørland og for Norge.

5 år er gått siden vedtaket om at Ørland skulle bli landets kampflybase. Og kommunen har gjort et kjempearbeid med å tilrettelegge for å kunne være beredt til å motta flyene.

Den 10. november 2017, ble Ørland satt på kartet og ble viet stor oppmerksomhet i media. Mulighetene som utbyggingen av kampflybasen gir for Ørland, for Fosen og for hele Trøndelag er bare i startgropa, og vi må være på for å utvikle mulighetene. Samtidig må vi huske på at utbyggingen rammer en del av Ørlandsbefolkning og det har også negative konsekvenser for landbruket, kulturlandskapet og fremtidige generasjoner.

Vi har et vedtak i Ørland kommune om en befolkningsvekst på 35 % i perioden 2013-2021. Vi ligger enda langt unna målet, men første halvår i 2017 hadde vi en befolkningsøkning på 1,10 % som ligger over landsgjennomsnittet. Målrettet jobbing for økt befolkningsvekst er viktig fremover. Demografien viser at som ellers i landet vil andelen eldre øke.

Høsten 2017 vedtok Stortinget kommunesammenslåing av Ørland og Bjugn, og frem til 2020 vil arbeidet med å slå sammen kommunene til «nye» Ørland prege både politikere, administrasjon, ansatte og innbyggerne i Ørland. Dette krever mye ressurser og det er mye følelser i en slik prosess. Fra å tenke konkurranse og verne om vårt skal vi tenke som EN.

Rammeoverføringene fra staten er fordelt på enhetene og Ørland kommune driver kostnadseffektivt. Posisjonen vil berømme det arbeidet ansatte og ledere i kommunen gjør i det daglige arbeidet i møte med innbyggerne våre. De leverer et optimalt tjenestetilbud på marginale rammer. Og til tross for de økonomiske innstramningstiltak som er gjort er

fraværet ikke økt opp imot bunnåret i 2012. Det fokuseres sterkt på arbeidsmiljø og tett oppfølging av sykemeldte, og dette arbeidet er kjempeviktig. I tillegg er det viktig at man har fokus på rekruttering, og at kommunen kan tilby heltidsstillinger til de som ønsker dette. Gjennom strategidokumentet heltidskultur blir dette en del av arbeidsgiverpolitikken i Ørland kommune fremover.

I 2017 har utbyggingen på Ørland tatt av for fullt. Ny barneskole, Ørland Sparebank arena, ny hurtigbåtterminal, nye boligområder, nye næringslivsområder som Ulsetmyran, Brekstad bukta og Brekstad vestre for å nevne noen. I tillegg har Rusaset området med et flott turstinnett blitt ferdigstilt. Ferdigstillelse av Rusaset vannet og turveier til alle grender er vel det største prosjektet på kultursiden i 2017. Ørland kommune er også en del av reformasjonsprosjektet. Byparken er videreutviklet og det skjer en utbygging av leiligheter i Brekstad sentrum. Nytt ferjeleie er i startgropa, tunnel over fjorden utredes.

Alt dette er med på å gjøre Ørland til en attraktiv kommune å bo og etablere seg i. Et viktig fokus de neste årene må være å skape arbeidsplass til nr 2 og få folk til å bo.

I 2016 hadde Ørland Kommune et mindre forbruk på 6,2 mill og en prognose viser at skatteinngangen for 2017 er større enn antatt. Dette gjør at man ser at også i år går drifta i balanse eller at man får et mindre forbruk. Dette gjør at vi kan tillate oss visse endringer i budsjettet, men på av at man vet at det kommer tøffere år med økte renteutgifter ønsker posisjon i Ørland kommune å føre en restriktiv politikk.

Regjeringen har valgt og videreføre sin satsning på skole og psykisk helse og det er gledelig å se at overføringene fra staten blir brukt til satsningsområdene i henhold til regjeringens og posisjons føringer.

Folkehelse som grunnleggende verdi er en av Ørland kommunes strategiske retning mot 2026, og er sentral i all kommunal planlegging og virksomhet. Dette er viktig å videreføre som en grunnleggende verdi i kommunesammenslåingsprosessen.

De investeringene og endringene i budsjettet posisjonen har forslag om, vil også gi en positiv effekt i nye Ørland. Vi ønsker gjennom strategiske planer og samarbeid med Bjugn kommune å tilby kommunens innbyggere gode kommunale tjenester.

5.5 Økonomiplan 2018-2021

Det er forventet et mindre forbruk i 2017 og man hadde et mindre forbruk i 2016. Pr 31.12.16 hadde vi ca. 9. mill. på disposisjonsfondet. 4 mill. er brukt i 2017 og det står igjen ca. 7 mill. når en tar med 2 mill. satt av til fond. Disposisjonsfond for å møte økte utgifter i 2019, samtidig ser vi at 2 år med mindre forbruk kan forsvare at en øker driftsrammene noe.

5.6 Tilskudd og næringsutvikling

Kultur:

I et eget budsjett legger kulturforetaket frem behov for 845 000,- til 1,5 stilling, og 1,4 mill. til investeringer.

For 2018 bevilges det ytterligere 500.000,- til investeringsmidler til Ørland Kultursenter. Ut ifra dette er det opp til Kultursenteret og gjøre prioriteringer av bruk. Bevilgningen dekkes av omdisponering av låneopptak til utredning til parkeringsbygg – vedlikeholdsbehov og fornyelse av kommunale bygg.

Pga. de stramme rammene til drift ser ikke KS seg råd til å etterfølge dette behovet, men utfordrer administrasjonen til å komme med en sak til KS der det avklares med Bjugn kommune hvordan regionsentertilskuddet skal brukes og at man i denne sammenhengen ser på stillingen Fagleder historie som et bindingsledd mellom Ørland og Bjugn. Med forbehold om at den ikke er finansiert tidligere. Dette ønskes lagt frem for KS i februar 2018 med mål om å opprettholde stillinger på Kultursenteret.

Tjenesteområder i Ørland Kommune

7. Plan drift og landbruk:

Dette er et vidtspennende område, og presset på området i form av stor økning i saker og planverk som må ferdigstilles på kort tid har vært stort de siste årene og vil nok vedvare de neste årene i takt med den store utviklingen som skjer i Ørland Kommune.

Ørland kommune skal føre en ekspansiv næringspolitikk gjennom å være god til å tilrettelegge for næringsareal i kommunen. I 2017 har man på Brekstad vestre fått etablert bedrifter, Ulsetmyran er snart ferdigstilt, Brekstad Bukta er klar for utfylling etter en lang prosess, det jobbes med næringsareal i Uthaug Havn og på Kråkvåg.

I tillegg til å tilrettelegge for nye bedrifter så skal Ørland kommune tilrettelegge og ta vare på etablerte bedrifter. Ørlandsbedrifter som i 2017 har utmerket seg er Mascot Høie som mottok nasjonal pris som «Årets merkevarebygger» og Rædergård Entreprenør som fikk prisen som «Årets lærlingebedrift»

I forbindelse med all bygging inne på kampflybasen har flere lokale bedrifter fått kontrakter, deriblant Tor Gjøl, som bla har blitt Gasellebedrift 2 år på rad. Grøntvedt Pelagic og Morten Berg er med i finalen av Årets entreprenør (Ernst & Young) de er 2 av 4 entreprenører i Norge og finalen er 28. november.

All næringsvirksomhet i kommunen er viktig for skatteinntekter og er med på å skape nye arbeidsplasser i kommunen. Posisjon ønsker å være med å tilrettelegge for økt næringsutvikling og ønsker **ikke** å innføre eiendomsskatt på verker og bruk.

Gjennom Ørland Næringsforum, Næringsalliansen og Fosen innovasjon jobber man aktivt med å få nye bedrifter til Ørland.

I oktober i år fikk Ørland Kommune et nytt flytilbud på plass. Dette er et tilbud som binder Ørland sammen med hovedstaden.

Det er startet med byggingen av nytt ferjeleie, vi har fått ny hurtigbåtterminal, det jobbes med tunnel både over Trondheimsfjorden og til Storfosna.

Det er forventet en befolkningsvekst og Ørland Kommune skal legge tilrette for, og tilby attraktive og ulike typer boligområder. Dette bør man fortsatt ha stort fokus på.

Landbruket er en viktig næring i Ørland og bidrar med betydelige arbeidsplasser både direkte og indirekte.

Det er viktig å ha god kompetanse og nok ressurser på landbrukskontoret og H, Sp, V og Frp ønsker derfor å beholde drifta minst på dagens nivå.

Landbrukskontoret er felleskommunalt og drift og finansiering reguleres gjennom «samarbeidsavtalen om felles landbruksforvaltning for Bjugn og Ørland kommuner»

For å opprettholde dagens drift mangler det 1,05 mill. Det forventes at Bjugn kommune holder sin del av samarbeidsavtalen og øker sitt bidrag ihht denne. Kommunestyret bevilger 500 000,- til økt ramme på landbrukskontoret. Den økte rammen dekkes inn over disposisjonsfond.

God drenering av dyrkajorda er avgjørende for å opprettholde matproduksjon i årene som drenering bidrar til å redusere faren for erosjon fra jordbruksarealer. Godt drenert jord slipper dessuten mindre lystgass enn vannmettet jord.

Med et kommunalt tilskudd til drenering ønsker Ørland Kommune å signalisere viktigheten av å beholde et aktivt landbruk i Ørland. H, Sp, Frp og V ser på grøftetilskuddet som en investering i fremtiden.

Det bevilges 500 000 kr til grøftetilskudd i 2018. Tilskuddet skal forvaltes av landbrukskontoret og det utarbeides tildelingskriterier som legges frem for politisk behandling. Dekkes av disposisjonsfondet.

Driftsrammen for eiendomsforvaltning økes med 1 mill. Dette skal brukes til vedlikehold slik det fremgår av notat «Vedlikeholdsbehov og fornyelse av kommunale bygg og anlegg» datert 18.10.17. Finansieres ved bruk av disposisjonsfond.

Behovet som legges frem for løpende vedlikehold er 1,5 mill. Hvis regnskapet for 2017 viser et mindre forbruk i 2017 føres de resterende 500.000,- til dette formål.

Idrettsanlegget Gryta trenger en oppgradering i form av bedre lysmaster. Posisjonen bevilger inntil 750.000,- (hvorav 600 000,- vil bli refundert som spillemidler) til dette oppgraderingsarbeidet under forutsetning av at administrasjonen kvalitets sikrer tallene som er lagt frem og at det utarbeides en skriftlig avtale mellom Ørland kommune som eier, og Ørland Ballklubb som leier av idrettsanlegget, om del finansiering og tilbakeføring av 600.000,- i spillemidler til kommunen. Finansiering med en omdisponering av deler av låneopptak tenkt til rehabilitering av Austrått gård.

Vi ber administrasjonen komme tilbake med en sak om videre bruk av Austrått Gård og tilhørende jord- og melkekvote i løpet av våren 2018.

Ørlandshallen omgjøres til basishall. ØK andel 2,680 mill. Omgjøringen gjøres under forutsetning av at administrasjonen kvalitets sikrer tallene som er lagt frem og at det utarbeides en skriftlig avtale mellom Ørland kommune som eier og turnforeningene som delvis eier av utstyr og som leier av idrettsanlegget, om del finansiering og tilbakeføring av spillemidler til kommunen. Det må utarbeides en avtale med turngruppene ang bruk av utstyr for skoler og andre brukere av basishallen. Finansieres av låneopptak.

Posisjon innvilger fri leie av Ørland svømmehall begrenset oppad til 2 timer pr uke for Ørland Helsesportlag for perioden 2018. Dette er et godt folkehelseiltak. **Etter avtale med administrasjonen er det funnet rom for endringen innenfor rammen.**

Posisjonen vil også at Ørland kommune skal tilby sommeråpen svømmehall til sine innbyggere. Dette finansieres delvis med økte billettinntekter, resten tas innenfor budsjett etter avtale med administrasjonen.

8. Oppvekst

Høyre, Sp, Frp og V vil føre en aktiv skoleeier og barnehagepolitikk som sikrer våre innbyggere gode barnehager og skoler. Vi ønsker i budsjettperioden et kvalitetsløft for våre skoler gjennom god kompetanse og oppdaterte læreverk, og en enhetlig skolekultur for alle oppvekstsentrene i kommunen.

I 2017 kunne Ørland kommune ønske velkommen til en ny stor «Borgen barnehage. Den er utvidet og kan nå ta imot 40 flere barn. Etter en lang kamp mot forsvarsbygg har også Marihøna barnehage flyttet til nye flotte lokaler og er snart klare til åpning. Sammen med de private barnehagene i Ørland kommune, kan kommunen tilby et godt og variert barnehagetilbud.

H, SP, V og Frp er glad for at helårsåpen barnehage blir et tilbud til barn og foreldrene i Ørland Kommune. For å møte den økte tilflyttingen av barnefamilier og legge til rette for at barnefamilier ønsker å bosette seg her, og jobbe i kommunen ønsker posisjon å være på tilbudssiden. En helårsåpen barnehage vil være et slikt tilbud.

Et grunnmål i Ørland Kommune er at alle barn får like muligheter i utdanningsløpet. Det er en kommune sitt ansvar at alle barn får et barnehagetilbud med likeverdig kvalitet. H, Sp, Frp og V ønsker å utvikle en lokal barnehagepolitikk for alle barn i kommunen vår. Vi ønsker å involvere og knytte de private barnehagene til vår demokratisk vedtatte oppvekstpolitikk. Dette vil være et viktig tiltak for å sikre at alle barn i kommunen blir omfattet av kommunens satsning.

H, Sp, V og Frp ønsker økt fokus på tidlig innsats og mener dette er viktig forbyggende arbeid og posisjonen bevilger 450. 000,- i tillegg til de statlige overføringer til tidlig innsats i 2018. Dette dekkes over disposisjonsfondet og reduserte utgifter til barnevern.

Gode matvaner og riktig sammensatt mat er viktig for god helse, men også for å lære. I 2017 ble det bedt om at oppvekst skulle legge frem et forslag om ordning for skolemat i skolene på Ørland. Kommunestyret ber om at administrasjonen jobber videre med dette og kommer med en sak til komiteen og kommunestyret februar 2018, som viser hvordan dette kan iverksettes og finansieres.

Behovet for og slitasjen på læremidler i skolen er stor. Posisjonen vil at Ørlandselevne skal ha oppdaterte læringsmidler og nok av dette. Det settes av 400 000 i tillegg til allerede 300 000 til oppgradering av læremidler. Denne økningen dekkes av låneopptak.

I forbindelse med den økte satsingen på data i skolen, ber posisjonen administrasjonen utarbeide en strategisk plan for IKT og legge en plan for denne satsningen sammen med Bjugn kommune slik at man har en felles IKT strategi i oppvekst i nye Ørland. Planen legges frem for behandling i komiteen og i kommunestyret våren 2018.

Programmering og koding er viktig å lære, og det er ønskelig at dette kommer på plass i alle ørlandsskolene fra høsten 2018 og at administrasjonen utarbeider en enhetlig plan på dette.

3.3 Helse og velferd:

Målet til H, Sp, V og Frp er at Ørland kommune fører en helsepolitikk med fokus på tidlig innsats, god eldrepolitikk og økt fokus på psykisk helse både til unge og eldre.

I året som har gått har området innenfor helse og omsorg mottatt «Den nasjonale Kommune rusprisen», blitt sertifisert som «Livsgledesykehjem» og har fått tilbakemelding på at Ørland sykehjem er norgesmestre i individuell omsorg.

Det jobbes i tråd med posisjonens og regjeringens mål om økt fokus på tidlig innsats og forebyggende arbeid. Og det styrkes i området psykisk helse for barn og unge, og man har økt fokus på en økende andel eldre.

Ung data undersøkelsen viser at Ørland har flere unge som sliter psykisk, og det er høyt frafall fra skole. Helseundersøkelsen viser også at andelen eldre sliter med ensomhet og psykiske problemer.

Gjennom utviklingsprosjekt som er tilskudds finansiert jobber man systematisk med nye arbeidsmetoder og endring av praksis, alt i tråd med Kommunedelplan for helse og velferd og Demensplan.

Utredning av nytt helsebygg og kommunale boliger er en sak det er jobbet med i 2017.

Behovet for nytt helsebygg er stort. Ørland kommune er unik i forhold den samlokaliseringen og de helsetjenesten en tilbyr, men bygningsmassen der disse tjenestene er uhensiktsmessige og i dårlig forfatning. Det behøves betydelig rehabilitering eller nye bygg.

For 2018 er det lagt inn 1 mill til forprosjekt «Nytt helsebygg og kommunale boliger» og en synliggjøring av investeringsbehov i 2019 og 2020. Dette støttes av H, Sp, V og Frp.

Denne investeringen må sees i sammenheng med byggingen av «nye» Ørland, men skal kommunen levere tjenester med god kvalitet og helhetlig omsorg må dette prioriteres.

Behovet for sykehjems plasser og tilrettelagte boliger for heldøgnsomsorg vil øke i sammenheng med den demografiske utviklingen.

Forebyggende arbeid og tidlig innsats har vært prioritet for posisjonen og vi ønsker å fortsette denne prioriteringen. Derfor støttes en økning på 1,4 mill til familieveileder/-terapeut.

Forebyggende arbeid er vanskelig å måle, men økt fokus vil på sikt gi reduserte barnevernsutgifter.

Posisjonen ønsker en styrking av driftsbudsjett til hjemmetjenesten med kr 200.000. Økning i driftsbudsjett 2018 til hjemmetjenesten ved styrking av tiltak:

Omsorgslønn	kr 35.000 (som en følge av økning fra kr 3.200 til kr 3.400)
Økte transportkostnader	kr 35.000 (økning i bruk av TT-ordningen fra 2016 til 2017)
Leasing av 9-seter	kr 130.000 (leasing og driftskostnader)

Styrkingen ses i sammenheng med prosjekt «deltakelse og aktivitet for eldre 2017-2018» Styrkingen gjøres via disposisjonsfond.

Endringer i driftsbudsjettet fremgår av tabell under:

Økt ressurs til tidlig innsats i barnehage	450.000,-	Dekkes av disposisjonsfond	450.000,-
Økt ramme for hjemmetjenesten	200.000,-	Dekkes av disposisjonsfond	200.00,-
Grøftetilskudd	500.000,-	Dekkes av disposisjonsfond	500.000,-
Ressurs på landbrukskontoret.	500.000,-	Dekkes av disposisjonsfond	500.000,-
Vedlikehold	1.000.000,-	Dekkes av disposisjonsfond	1.000.000,-

Endringer i investeringsbudsjettet fremgår av tabell under:

Oppgradering av lysmaster Ørland stadion	750.000,-	Omdisponering av låneopptak til oppussing av driftsbygning Austrått gård	750.000,-
Omgjøring av Ørlandshallen til basishall	2.500.000,-	Dekkes av låneopptak	2.680.000,-
Overføring til Kulturforetaket	500.000,-	Omdisponering av låneopptak til forprosjekt parkeringsbygg	500.000,-
Digitale læremidler	400.000,-	Dekkes av låneopptak	400.000,-

Prisliste for 2018 Kommunale tjenester og tilbud:

Omsorgslønn endres fra 3200,- til 3400,-

Punkt 9 i opposisjonens fremlagte forslag støttes av posisjonen. Punktet innarbeides i budsjettet og dekkes av tomtesalg.

«Meieriet eies i dag av Ørland Kommune. I forbindelse med ny sentrumsplan har spørsmålet om fremtida til meieriet kommet opp. Kommunestyret ber om at rådmannen utfører en mulighetsstudie som skal se på fremtidig bruk av meieriet. Studien skal se på kommunens behov for egne lokaler og muligheter for utvikling innenfor frivillighet, næring og arbeidsplasser. Til dette settes det av 150.000 som prosjektmidler i investeringsbudsjettet.»

Tilleggs punkter til posisjonens budsjettforslag fremmet av Thomas Hovde (SP) på vegne av H, SP, FRP og V:

- Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån og avtale lånevilkår med aktuelle låneinstitusjoner. Det forutsettes at det innhentes tilbud fra flere aktører, jf. Ørland kommunes finansreglement.
- Ørland kommunes finansreglement skal revideres og vedtas før nye låneopptak.

Forslag fremmet av Knut Ring (AP) på vegne av AP og SV:

Ørland Arbeiderparti og Ørland Sosialistiske Venstreparti legger frem følgende forslag i forbindelse med budsjett 2018 og økonomiplan 2019 – 2021:

Endringer/presiseringer tar utgangspunkt i formannskapetets innstilling for kommunestyret i sak 17/41 den 26.oktober 2017.

Innledning

I forslaget til statsbudsjett for 2018 konstateres en fortsatt stram kommuneøkonomi som vil kreve en betydelig grad av effektivisering for at tjenester skal produseres og leveres i nødvendig omfang og av tilfredsstillende kvalitet.

I 2017 vedtok stortinget å slå sammen kommunene Ørland og Bjugn til en kommune fra 1.januar 2020 med tvang. Sammenslåingsprosessen blir politisk styrt av en fellesnemnd.

Alle tjenesteområdene vil bli gjennomgått i prosesser frem til sammenslåingstidspunkt, og det kan være en fornuftig tilnærming å avvente en opptrapping av tjenester inntil vi har fått oversikt over hvilke ressurser Ørland og Bjugn råder over samlet i dag, og hvordan disse skal utnyttes i en ny samlet kommune. Det er viktig at vi allerede nå signaliserer at ingen faste ansatte i kommunen må avslutte sitt arbeidsforhold med Ørland kommune med bakgrunn i kommunesammenslåingen.

Ørland kommune har i perioden frem til 1. januar 2020 ansvar for sin ordinære drift, men spørsmål som kan ha betydning for den nye kommunen skal drøftes i fellesnemnda. Fellesnemnda har et spesielt ansvar for å vurdere saker med økonomiske konsekvenser.

Nå ser vi tegn på at den positive sykefraværsutviklingen er i ferd med å snu. Sykefraværet øker. Dette må vi ta på alvor. Ansatte i kommunen har i mange år vært med på å skape økonomisk balanse i den kommunale driften. De har stått på for å få endene til å møtes, med et håp om at det skal komme en lettere hverdag, en normal-hverdag.

Men så, nå ser vi at gjennom store vedtatte investeringer må kommunen stramme inn driften igjen fra og med 2019. Økte avdrag og renteutgifter vil gå direkte utover driften på de store områdene som pleie, omsorg, helse og oppvekst. Dette gir dårlig motivasjon, og dette kan medføre en enda større økning i sykefraværet. Kommunestyret er derfor svært opptatt av at det fortsatt må være et sterkt fokus på arbeidsmiljø og sykefravær.

Ørland kommune forplikter seg til å være en god vertskommune som legger til rette for forsvarets aktiviteter og tilstedeværelse. Vi forutsetter samtidig også at staten, ved Regjering og Storting, ivaretar det nasjonale ansvar ved å redusere og utjevne ulemper etablering av

kampflybasen medfører, samt bidrar til å utnytte de statlige investeringene til nyskaping og økt privat sysselsetting. Kommunen må være tilstede for å sikre rettferdighet for de som rammes av støy. Vi er spesielt opptatt av at vi må beskytte og støtte opp om landbruksproduksjon i rød støysone og da spesielt bruk med kjøtt- og melkeproduksjon.

Kommunestyret vil at det fortsatt må brukes mye energi i virksomhetsområdene og støttetjenestene for å holde tildelt budsjetttramme og klare den daglige drift. Kommunestyret vedtar budsjettet med en total driftsramme for alle driftsområder på kr 268.250.000,- for 2018.

Forslaget omfatter:

- Budsjett 2018
- Prisbok 2018
- Gebyrregulativ 2018

Kommunestyret slutter seg til formannskapets vedtak i sak 17/41 den 26.oktober 2017 angående budsjett 2018, samt prisbok og gebyrregulativ med følgende endringer/presiseringer/tillegg:

Økonomigrunnlaget - Skjema 1A

- Bruk av tidligere års mindreforbruk settes til kr 1.065.000,-
- Sum til fordeling drift settes til kr 268.250.000,-

Driftsregnskapet

- Rammen for drift settes til kr 268.250.000,-

Investeringsregnskapet - skjema 2A

- Bruk av lån - andre investeringer(nye lån) settes til 21.755.000,- (økning kr 1.950.000,-)

Kommunestyret vedtar følgende endringer i Investeringsregnskapet - skjema 2A:

Tiltak	Økning/tillegg 2018	Finansiering 2018	
Digitale læremidler i grunnskolen	400.000		
Ørland kultursenter, Utviklingsprosjekter kommunens andel	500.000		
Ørland Kultursenter Lydbord og forsterkere Store sal	400.000		
Oppgradering servicebygg Austrått Fort	500.000		
Basishall Turn	1.700.000		

Trafikksikkerhetstiltak	300.000		
Meieriet, mulighetsstudie fremtidig bruk, Prosjekt	150.000		
Inntekter fra salg av tomter		2.000.000	
Sum	3.950.000	2.000.000	
Finansieringsbehov, Økt låneopptak		1.950.000	

Endringer i drifts- og investeringsbudsjett:

1. Tallgrunnlaget for driftsbudsjettet som fremgår av budsjettskjema 1A og 1B, og tallgrunnlaget for investeringsbudsjettet som fremgår av budsjettskjema 2A og 2B endres i tråd med kommunestyrets vedtak i denne sak.
2. Det forutsettes at alle tidligere investeringsvedtak videreføres. Kommunestyret foretar en revidering av investeringsprosjekter senest i forbindelse med behandling av regnskapet for 2017.
3. Januar 2017 vedtok et enstemmig kommunestyre Kommunedelplan for Oppvekst. I den har vi vedtatt noen hovedmål. Et av hovedmålene i kommunedelplanen for oppvekst er:
 - *Ørland kommune tilbyr et lærings- og oppvekstmiljø som gir alle mulighet til å få et så godt utbytte av det ordinære opplæringsløpet at de har gode forutsetninger for å mestre og gjennomføre videregående opplæring.*

En av strategiene som er valgt for å nå dette målet er tidlig innsats.

Kommunestyret ønsker å styrke arbeidet med tidlig innsats i grunnskolen. Tidlig innsats handler om å gi hjelp så tidlig som mulig i et menneskes liv, enten vanskene oppstår i førskolealder eller senere i livet.

Potensialet for å redusere sosial ulikhet gjennom å iverksette tiltak i småbarnsalderen er stort, og den samfunnsøkonomiske gevinsten ved å tilby gode tiltak til barn som har behov for ekstra stimulering er høy. Jo tidligere barn og unge får hjelp, desto større er sannsynligheten for at større og mer komplekse problemer avverges.

Det er viktig med riktige tiltak til riktig tid når man oppdager barn som strever. Det kan være at man strever med lesingen, sosiale vansker eller strever med ulike faktorer fra hjemmet. Det er større sjanse for å hjelpe, jo tidligere man starter. Det er viktig at vi i oppvekstsektoren prioriterer nok lærere tidlig i skoleløpet, for å styrke de som strever og arbeidet med grunnleggende ferdigheter.

Men tidlig innsats starter ikke i skolealder, det er viktig at vi også jobber med tidlig innsats i barnehagen. Allerede her må det være ressurser nok og tiltak for de barna som strever. Og sette inn tiltak tidlig nok vil gi barn bedre forutsetninger for gjennomføring videre i opplæringsløpet.

Det er også viktig med et fokus på å gjøre opplæringen mer praktisk, variert og relevant, samt styrke de grunnleggende ferdighetene. Målet er at elevene skal oppleve økt mestring og bedre læringsutbytte.

I forslag til budsjett fra formannskapet er det lagt inn føringer i statsbudsjettet for styrking av tidlig innsats med kr. 200.000,- Kommunestyret ønsker å styrke arbeidet med tidlig innsats i opplæringsløpet ytterligere og øker denne budsjettposten innen oppvekst for 2018 med kr 200.000,-

4. Kommunestyret viser til behandling av budsjett for 2016, der det ble vedtak om at kommunen skulle inngå avtale med SAVA AS om tilrettelagt aktivitet for 3 brukere. I denne forbindelsen ble ikke ordningen med bonuslønn videreført med bevilgning. Kommunestyret ønsker at denne ordningen skal resettes og øker ansvarsområde Oppfølgingstjenesten med kr 150.000,-
5. Kommunestyret har en ambisjon om at trygghetsalarmene skal bli gratis for brukerne i løpet av en 3-års periode. Kommunestyret innser likevel at det må opprettholdes en form for etableringsgebyr for nye brukere. Kommunestyret ber om at rådmannen innen rimelig tid legger frem en oversikt over kostnader, og en plan for hvordan kommunestyrets målsetning kan innfris.

Slik prisingen av ordningen med trygghetsalarmer fungerer i dag, så skilles det ikke mellom høy eller lav inntekt i prislisten, men at alle må betale likt. Kommunestyret ønsker en slik differensiering, og vedtar at følgende prissetting skal gjelde fra 1. juli 2018:

Trygghetsalarmer, pris per måned beregnet ut fra husstandens samlede inntekt.

Etableringsgebyr for nye brukere kr 415,-.

Grunnstønad inntil 2G	kr 105,-
Grunnstønad fra 2G til 3G	kr 235,-
Grunnstønad fra 3G til 4G	kr 490,-
Grunnstønad over 4G	kr 770,-

6. Kommunen skal være en attraktiv arbeidsplass med et mangfold på alle nivå; alder, kjønn, utdanning, kultur og funksjonsnivå. Det skal tilstrebes at man til enhver tid har alle stillinger besatt med fagkompetanse ut fra enhetenes bemanningsplaner. Kommunen skal ha minimum 10 lærlingplasser til enhver tid, og være en attraktiv arena for studenter og elever
7. Kommunestyret ser at formannskapetets forslag til overføringer til Kultursenteret ikke er i tråd med de føringer og målsetninger som Kultursenteret har, og som også kommunestyret har uttrykt tidligere. I budsjettet for 2017 ble budsjetttrammene redusert når man tar hensyn til lønns- og prisvekst. Kommunestyret ønsker å øke driftsrammen til Ørland kultursenter for 2018 med kr 1.045.000,- til kr 6.475.000,- I tillegg til formannskapetets forslag økes investeringsmidlene til kr 900.000,- der 500.000,- går til utviklingsprosjekter og kr 400.000,- går til nytt lydbord og forsterkere i store sal. Kommunestyret forutsetter at bevilgningene genererer eksterne midler.
8. Gode digitale ferdigheter er viktige i dagens samfunn. Digitale ferdigheter er en grunnleggende ferdighet i Kunnskapsløftet, og derfor skal det tilrettelegges for å utvikle digitale ferdigheter i alle fag i skolen – på linje med lesing, skriving, regning og muntlighet. Det er et behov for et digitalt løft i pedagogisk bruk av IKT i grunnskolen. I tillegg må en betydelig del av skolenes IKT-utstyr oppgraderes.

Innenfor digitale verktøy og digitale ferdigheter skal skolene tilrettelegge for variert og tilpasset opplæring som gir gode utviklingsmuligheter for elevene der fleksible og enkle digitale løsninger avgjørende. De ansatte i skolen må ha gode digitale verktøy og gode digitale ferdigheter. For å oppnå dette må skoleeier (kommunestyret) og skolens ledelse ta en ledende rolle og sette digital kompetanse på dagsordenen.

Det er satt av kr 300.000,- til digitale læremidler i grunnskolen i budsjettet for 2018, men det er nå et stort behov for å kompetere med stasjonære PC-er og iPader. Kommunestyret øker investeringer med kr 400.000,- i 2018 (totalt 700.000,-) for å dekke opp etterslepet på maskiner og utstyr.

9. Meieriet eies i dag av Ørland Kommune. I forbindelse med ny sentrumsplan har spørsmålet om fremtida til meieriet kommet opp. Kommunestyret ber om at rådmannen utfører en mulighetsstudie som skal se på fremtidig bruk av meieriet. Studien skal se på kommunens behov for egne lokaler og muligheter for utvikling innenfor frivillighet, næring og arbeidsplasser. Til dette settes det av 150.000 som prosjektmidler i investeringsbudsjettet.
10. Ørland Kommune skal være en kommune hvor alle kan ferdes trygt og sikkert. Med økt tilflytting øker også trafikken. Kommunestyret ønsker at det blir satt av en pott på 300.000 i investeringsbudsjettet til mindre trafikksikkerhetstiltak som f.eks. fartsdumper, gatelys, buss-skur o.l.
11. Omsorgslønn er en påskjønnelse for særlig tyngende omsorgsarbeid, og er ikke en rett på lik linje med andre tjenester etter Helse- og omsorgstjenesteloven, men kommunen plikter å ha en slik ordning. I forslag til budsjett fra formannskapet er det ikke lagt inn en økning i omsorgslønnen fra 2017 til 2018. Kommunestyret vedtar at omsorgslønn økes fra kr 3.200 til kr 3.400 pr måned i 2018. Totale årlige kostnader, ca kr 35.000,- dekkes innenfor budsjett Helse og Velferd.
12. Kommunen må være en viktig og aktiv næringsutvikler. Målene for kommunens næringsarbeid er vanligvis å holde folketall og antall arbeidsplasser stabilt eller økende blant annet gjennom å bistå eksisterende næringsliv, bidra til etablering av nye bedrifter og arbeidsplasser, utvikle/ forsterke gründerkultur og tilflytting.

Ørland kommune har de senere år «satt bort» mye av næringsutviklingsarbeidet til andre. Kommunestyret mener det nå er viktig, spesielt sett i lys av kommunesammenslåingen, å styrke eget næringsarbeid. Staten har dessverre tatt bort støtten til kommunale næringsfond, noe som må føre til at kommunen selv må sette av ressurser for å erstatte dette bortfallet.

Følgende oppgaver bør være en del av de kommunale oppgavene:

- Støtte til nyskapning, 1. linjetjeneste for etablerere / gründere/ ungt entreprenørskap. Utvikling av kompetansemiljøer, bidra til utdanningstilbud og samarbeid med universitet/høgskole/forskning.
- Behjelpelig med tilgang på investeringskapital og såkornmidler for næringslivet.
- Bidra til god infrastruktur innen samferdsel for en effektiv vare- og persontransport.
- Legge til rette for god IKT-struktur - fiber/bredbånd.

I tillegg kommer faglig utvikling, investeringer og nettverksbygging innen landbruket, som er spesielt viktig for vår kommune.

Kommunestyret øker posten Næringsarbeid med kr 500.000,- til totalt 1.720.000,- for å styrke det kommunale næringsutviklingsarbeidet.

13. Kommunestyret ser at økonomiplan fra 2019 har en reell økning med økte avdrag på kr 3 mill. Dette blir utfordrende hvis inntektsnivået/rammeoverføringer fra staten ikke økes tilsvarende. Om dette ikke blir kompensert vil det få konsekvenser for nivå og kvalitet på tjenesteområdene. Kommunestyret ber om at rådmannen allerede i 2018 har fokus på å beholde minst samme nivå og kvalitet på de viktige tjenesteområdene helse og velferd, samt oppvekst.

Endring økonomigrunnlaget, Skjema 1A*)		
Politisk styring		200 000
Støtte til Næringsforening		250 000
Avsatt ressurs sommeråpen barnehage		380 000
Disposisjonsfond (tidligere års mindreforbruk)		1.065.000
Overføring SAVA, Bonuslønn 3 brukere	150.000	
Tidlig innsats skole	200.000	
Ørland kultursenter KF	1.045.000	
Styrke det kommunale næringsutviklingsarbeidet	500.000	
	1.895.000	1.895.000

Presiseringer:

Kommunestyret forutsetter at det innenfor den totale budsjettrammen er tatt høyde for fri halleie i Ørlandshallen og Ørland Sparebank arena knyttet til organisert fysisk aktivitet for barn og ungdom t.o.m. 16 år.

Votering

Formannskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Forslag fremmet av henholdsvis opposisjon og posisjon ble satt opp mot hverandre til votering:

Forslaget fra posisjon med tillegg fremmet i møte, ble vedtatt med 18 mot 6 stemmer.

Vedtak:

Kommunestyret slutter seg til formannskapets vedtak datert 26.10.2017 angående budsjett 2018, samt prisbok og gebyrregulativ med følgende endringer, presiseringer og tillegg.

1. Innledning

Den 10. nov i år landet de tre første F 35 kampflyene på norsk jord. Det var en merkedag for det norske forsvar, for Ørland og for Norge.

5 år er gått siden vedtaket om at Ørland skulle bli landets kampflybase. Og kommunen har gjort et kjempearbeid med å tilrettelegge for å kunne være beredt til å motta flyene.

Den 10. november 2017, ble Ørland satt på kartet og ble viet stor oppmerksomhet i media. Mulighetene som utbyggingen av kampflybasen gir for Ørland, for Fosen og for hele Trøndelag er bare i startgropa, og vi må være på for å utvikle mulighetene. Samtidig må vi huske på at utbyggingen rammer en del av Ørlandsbefolkning og det har også negative konsekvenser for landbruket, kulturlandskapet og fremtidige generasjoner.

Vi har et vedtak i Ørland kommune om en befolkningsvekst på 35 % i perioden 2013-2021. Vi ligger enda langt unna målet, men første halvår i 2017 hadde vi en befolkningsøkning på 1,10 % som ligger over landsgjennomsnittet. Måltrettet jobbing for økt befolkningsvekst er viktig fremover. Demografien viser at som ellers i landet vil andelen eldre øke. Høsten 2017 vedtok Stortinget kommunesammenslåing av Ørland og Bjugn, og frem til 2020 vil arbeidet med å slå sammen kommunene til «nye» Ørland prege både politikere, administrasjon, ansatte og innbyggerne i Ørland. Dette krever mye ressurser og det er mye følelser i en slik prosess. Fra å tenke konkurranse og verne om vårt skal vi tenke som EN. Rammeoverføringene fra staten er fordelt på enhetene og Ørland kommune driver kostnadseffektivt. Posisjonen vil berømme det arbeidet ansatte og ledere i kommunen gjør i det daglige arbeidet i møte med innbyggerne våre. De leverer et optimalt tjenestetilbud på marginale rammer. Og til tross for de økonomiske innstramningstiltak som er gjort er fraværet ikke økt opp imot bunnåret i 2012. Det fokuseres sterkt på arbeidsmiljø og tett oppfølging av sykemeldte, og dette arbeidet er kjempeviktig. I tillegg er det viktig at man har fokus på rekruttering, og at kommunen kan tilby heltidsstillinger til de som ønsker dette. Gjennom strategidokumentet heltidskultur blir dette en del av arbeidsgiverpolitikken i Ørland kommune fremover.

I 2017 har utbyggingen på Ørland tatt av for fullt. Ny barneskole, Ørland Sparebank arena, ny hurtigbåterminal, nye boligområder, nye næringslivsområder som Ulsetmyran, Brekstad bukta og Brekstad vestre for å nevne noen. I tillegg har Rusaset området med et flott turstinett blitt ferdigstilt. Ferdigstillelse av Rusaset vannet og turveier til alle grender er vel det største prosjektet på kultursiden i 2017. Ørland kommune er også en del av reformasjonsprosjektet. Byparken er videreutviklet og det skjer en utbygging av leiligheter i Brekstad sentrum. Nytt ferjeleie er i startgropa, tunnel over fjorden utredes.

Alt dette er med på å gjøre Ørland til en attraktiv kommune å bo og etablere seg i. Et viktig fokus de neste årene må være å skape arbeidsplass til nr 2 og få folk til å bo.

I 2016 hadde Ørland Kommune et mindre forbruk på 6,2 mill og en prognose viser at skatteinngangen for 2017 er større enn antatt. Dette gjør at man ser at også i år går drifta i balanse eller at man får et mindre forbruk. Dette gjør at vi kan tillate oss visse endringer i budsjettet, men på av at man vet at det kommer tøffere år med økte renteutgifter ønsker posisjon i Ørland kommune å føre en restriktiv politikk.

Regjeringen har valgt og videreføre sin satsning på skole og psykisk helse og det er gledelig å se at overføringene fra staten blir brukt til satsningsområdene i henhold til regjeringens og posisjons føringer.

Folkehelse som grunnleggende verdi er en av Ørland kommunes strategiske retning mot 2026, og er sentral i all kommunal planlegging og virksomhet. Dette er viktig å videreføre som en grunnleggende verdi i kommunesammenslåingsprosessen.

De investeringene og endringene i budsjettet posisjonen har forslag om, vil også gi en positiv effekt i nye Ørland. Vi ønsker gjennom strategiske planer og samarbeid med Bjugn kommune å tilby kommunens innbyggere gode kommunale tjenester.

5.5 Økonomiplan 2018-2021

Det er forventet et mindre forbruk i 2017 og man hadde et mindre forbruk i 2016. Pr 31.12.16 hadde vi ca. 9. mill. på disposisjonsfondet. 4 mill. er brukt i 2017 og det står igjen ca. 7 mill. når en tar med 2 mill. satt av til fond. Disposisjonsfond for å møte økte utgifter i 2019, samtidig ser vi at 2 år med mindre forbruk kan forsvare at en øker driftsrammene noe.

5.6 Tilskudd og næringsutvikling

Kultur:

I et eget budsjett legger kulturforetaket frem behov for 845 000,- til 1,5 stilling, og 1,4 mill. til investeringer.

For 2018 bevilges det ytterligere 500.000,- til investeringsmidler til Ørland Kultursenter. Ut ifra dette er det opp til Kultursenteret og gjøre prioriteringer av bruk. Bevilgningen dekkes av omdisponering av låneopptak til utredning til parkeringsbygg – vedlikeholdsbehov og fornyelse av kommunale bygg.

Pga. de stramme rammene til drift ser ikke KS seg råd til å etterfølge dette behovet, men utfordrer administrasjonen til å komme med en sak til KS der det avklares med Bjugn kommune hvordan regionsentertilskuddet skal brukes og at man i denne sammenhengen ser på stillingen Fagleder historie som et bindingsledd mellom Ørland og Bjugn. Med forbehold om at den ikke er finansiert tidligere. Dette ønskes lagt frem for KS i februar 2018 med mål om å opprettholde stillinger på Kultursenteret.

Tjenesteområder i Ørland Kommune

7. Plan drift og landbruk:

Dette er et vidtspennende område, og presset på området i form av stor økning i saker og planverk som må ferdigstilles på kort tid har vært stort de siste årene og vil nok vedvare de neste årene i takt med den store utviklingen som skjer i Ørland Kommune.

Ørland kommune skal føre en ekspansiv næringspolitikk gjennom å være god til å tilrettelegge for næringsareal i kommunen. I 2017 har man på Brekstad vestre fått etablert bedrifter, Ulsetmyran er snart ferdigstilt, Brekstad Bukta er klar for utfylling etter en lang prosess, det jobbes med næringsareal i Uthaug Havn og på Kråkvåg.

I tillegg til å tilrettelegge for nye bedrifter så skal Ørland kommune tilrettelegge og ta vare på etablerte bedrifter. Ørlandsbedrifter som i 2017 har utmerket seg er Mascot Høie som mottok nasjonal pris som «Årets merkevarebygger» og Rædergård Entreprenør som fikk prisen som «Årets lærlingebedrift»

I forbindelse med all bygging inne på kampflybasen har flere lokale bedrifter fått kontrakter, deriblant Tor Gjøl, som bla har blitt Gasselbedrift 2 år på rad. Grøntvedt Pelagic og Morten Berg er med i finalen av Årets entreprenør (Ernst & Young) de er 2 av 4 entreprenører i Norge og finalen er 28. november.

All næringsvirksomhet i kommunen er viktig for skatteinntekter og er med på å skape nye arbeidsplasser i kommunen. Posisjon ønsker å være med å tilrettelegge for økt næringsutvikling og ønsker **ikke** å innføre eiendomsskatt på verker og bruk.

Gjennom Ørland Næringsforum, Næringsalliansen og Fosen innovasjon jobber man aktivt med å få nye bedrifter til Ørland.

I oktober i år fikk Ørland Kommune et nytt flytilbud på plass. Dette er et tilbud som binder Ørland sammen med hovedstaden.

Det er startet med byggingen av nytt ferjeleie, vi har fått ny hurtigbåtterminal, det jobbes med tunnel både over Trondheimsfjorden og til Storfosna.

Det er forventet en befolkningsvekst og Ørland Kommune skal legge tilrette for, og tilby attraktive og ulike typer boligområder. Dette bør man fortsatt ha stort fokus på.

Landbruket er en viktig næring i Ørland og bidrar med betydelige arbeidsplasser både direkte og indirekte.

Det er viktig å ha god kompetanse og nok ressurser på landbrukskontoret og H, Sp, V og Frp ønsker derfor å beholde drifta minst på dagens nivå.

Landbrukskontoret er felleskommunalt og drift og finansiering reguleres gjennom «samarbeidsavtalen om felles landbruksforvaltning for Bjugn og Ørland kommuner»

For å opprettholde dagens drift mangler det 1,05 mill. Det forventes at Bjugn kommune holder sin del av samarbeidsavtalen og øker sitt bidrag ihht denne. Kommunestyret bevilger 500 000,- til økt ramme på landbrukskontoret. Den økte rammen dekkes inn over disposisjonsfond.

God drenering av dyrkajorda er avgjørende for å opprettholde matproduksjon i årene som drenering bidrar til å redusere faren for erosjon fra jordbruksarealer. Godt drenert jord slipper dessuten mindre lystgass enn vannmettet jord.

Med et kommunalt tilskudd til drenering ønsker Ørland Kommune å signalisere viktigheten av å beholde et aktivt landbruk i Ørland. H, Sp, Frp og V ser på grøftetilskuddet som en investering i fremtiden.

Det bevilges 500 000 kr til grøftetilskudd i 2018. Tilskuddet skal forvaltes av landbrukskontoret og det utarbeides tildelingskriterier som legges frem for politisk behandling. Dekkes av disposisjonsfondet.

Driftsrammen for eiendomsforvaltning økes med 1 mill. Dette skal brukes til vedlikehold slik det fremgår av notat «Vedlikeholdsbehov og fornyelse av kommunale bygg og anlegg» datert 18.10.17. Finansieres ved bruk av disposisjonsfond.

Behovet som legges frem for løpende vedlikehold er 1,5 mill. Hvis regnskapet for 2017 viser et mindre forbruk i 2017 føres de resterende 500.000,- til dette formål.

Idrettsanlegget Gryta trenger en oppgradering i form av bedre lysmaster. Posisjonen bevilger inntil 750.000,- (hvorav 600 000,- vil bli refundert som spillemidler) til dette oppgraderingsarbeidet under forutsetning av at administrasjonen kvalitets sikrer tallene som er lagt frem og at det utarbeides en skriftlig avtale mellom Ørland kommune som eier, og Ørland Ballklubb som leier av idrettsanlegget, om del finansiering og tilbakeføring av 600.000,- i spillemidler til kommunen. Finansiering med en omdisponering av deler av låneopptak tenkt til rehabilitering av Austrått gård.

Vi ber administrasjonen komme tilbake med en sak om videre bruk av Austrått Gård og tilhørende jord- og melkekvote i løpet av våren 2018.

Ørlandshallen omgjøres til basishall. ØK andel 2,680 mill. Omgjøringen gjøres under forutsetning av at administrasjonen kvalitets sikrer tallene som er lagt frem og at det utarbeides en skriftlig avtale mellom Ørland kommune som eier og turnforeningene som delvis eier av utstyr og som leier av idrettsanlegget, om del finansiering og tilbakeføring av spillemidler til kommunen. Det må utarbeides en avtale med turngruppene ang bruk av utstyr for skoler og andre brukere av basishallen. Finansieres av låneopptak.

Posisjon innvilger fri leie av Ørland svømmehall begrenset oppad til 2 timer pr uke for Ørland Helsesportlag for perioden 2018. Dette er et godt folkehelseiltak. **Etter avtale med administrasjonen er det funnet rom for endringen innenfor rammen.**

Posisjonen vil også at Ørland kommune skal tilby sommeråpen svømmehall til sine innbyggere. Dette finansieres delvis med økte billettinntekter, resten tas innenfor budsjett etter avtale med administrasjonen.

8. Oppvekst

Høyre, Sp, Frp og V vil føre en aktiv skoleeier og barnehagepolitikk som sikrer våre innbyggere gode barnehager og skoler. Vi ønsker i budsjettperioden et kvalitetsløft for våre skoler gjennom god kompetanse og oppdaterte læreverk, og en enhetlig skolekultur for alle oppvekstsentrene i kommunen.

I 2017 kunne Ørland kommune ønske velkommen til en ny stor «Borgen barnehage. Den er utvidet og kan nå ta imot 40 flere barn. Etter en lang kamp mot forsvarsbygg har også Marihøna barnehage flyttet til nye flotte lokaler og er snart klare til åpning. Sammen med de private barnehagene i Ørland kommune, kan kommunen tilby et godt og variert barnehagetilbud.

H, SP, V og Frp er glad for at helårsåpen barnehage blir et tilbud til barn og foreldrene i Ørland Kommune. For å møte den økte tilflyttingen av barnefamilier og legge til rette for at barnefamilier ønsker å bosette seg her, og jobbe i kommunen ønsker posisjon å være på tilbudssiden. En helårsåpen barnehage vil være et slikt tilbud.

Et grunnmål i Ørland Kommune er at alle barn får like muligheter i utdanningsløpet. Det er en kommune sitt ansvar at alle barn får et barnehagetilbud med likeverdig kvalitet. H, Sp, Frp og V ønsker å utvikle en lokal barnehagepolitikk for alle barn i kommunen vår. Vi ønsker å involvere og knytte de private barnehagene til vår demokratisk vedtatte oppvekstpolitikk. Dette vil være et viktig tiltak for å sikre at alle barn i kommunen blir omfattet av kommunens satsning.

H, Sp, V og Frp ønsker økt fokus på tidlig innsats og mener dette er viktig forbyggende arbeid og posisjonen bevilger 450. 000,- i tillegg til de statlige overføringer til tidlig innsats i 2018. Dette dekkes over disposisjonsfondet og reduserte utgifter til barnevern.

Gode matvaner og riktig sammensatt mat er viktig for god helse, men også for å lære. I 2017 ble det bedt om at oppvekst skulle legge frem et forslag om ordning for skolemat i skolene på Ørland. Kommunestyret ber om at administrasjonen jobber videre med dette og kommer med en sak til komiteen og kommunestyret februar 2018, som viser hvordan dette kan iverksettes og finansieres.

Behovet for og slitasjen på læremidler i skolen er stor. Posisjonen vil at Ørlandselevne skal ha oppdaterte læringsmidler og nok av dette. Det settes av 400 000 i tillegg til allerede 300 000 til oppgradering av læremidler. Denne økningen dekkes av låneopptak.

I forbindelse med den økte satsingen på data i skolen, ber posisjonen administrasjonen utarbeide en strategisk plan for IKT og legge en plan for denne satsningen sammen med Bjugn kommune slik at man har en felles IKT strategi i oppvekst i nye Ørland. Planen legges frem for behandling i komiteen og i kommunestyret våren 2018.

Programmering og koding er viktig å lære, og det er ønskelig at dette kommer på plass i alle ørlandsskolene fra høsten 2018 og at administrasjonen utarbeider en enhetlig plan på dette.

3.3 Helse og velferd:

Målet til H, Sp, V og Frp er at Ørland kommune fører en helsepolitikk med fokus på tidlig innsats, god eldrepolitikk og økt fokus på psykisk helse både til unge og eldre.

I året som har gått har området innenfor helse og omsorg mottatt «Den nasjonale Kommune rusprisen», blitt sertifisert som «Livsgledesykehjem» og har fått tilbakemelding på at Ørland sykehjem er norgesmestre i individuell omsorg.

Det jobbes i tråd med posisjonens og regjeringens mål om økt fokus på tidlig innsats og forebyggende arbeid. Og det styrkes i området psykisk helse for barn og unge, og man har økt fokus på en økende andel eldre.

Ung data undersøkelsen viser at Ørland har flere unge som sliter psykisk, og det er høyt frafall fra skole. Helseundersøkelsen viser også at andelen eldre sliter med ensomhet og psykiske problemer.

Gjennom utviklingsprosjekt som er tilskudds finansiert jobber man systematisk med nye arbeidsmetoder og endring av praksis, alt i tråd med Kommunedelplan for helse og velferd og Demensplan.

Utredning av nytt helsebygg og kommunale boliger er en sak det er jobbet med i 2017. Behovet for nytt helsebygg er stort. Ørland kommune er unik i forhold den samlokaliseringen og de helsetjenesten en tilbyr, men bygningsmassen der disse tjenestene er uhensiktsmessige og i dårlig forfatning. Det behøves betydelig rehabilitering eller nye bygg.

For 2018 er det lagt inn 1 mill til forprosjekt «Nytt helsebygg og kommunale boliger» og en synliggjøring av investeringsbehov i 2019 og 2020. Dette støttes av H, Sp, V og Frp.

Denne investeringen må sees i sammenheng med byggingen av «nye» Ørland, men skal kommunen levere tjenester med god kvalitet og helhetlig omsorg må dette prioriteres.

Behovet for sykehjemsplasser og tilrettelagte boliger for heldøgnsomsorg vil øke i sammenheng med den demografiske utviklingen.

Forebyggende arbeid og tidlig innsats har vært prioritert for posisjonen og vi ønsker å fortsette denne prioriteringen. Derfor støttes en økning på 1,4 mill til familieveileder/-terapeut. Forbyggende arbeid er vanskelig å måle, men økt fokus vil på sikt gi reduserte barnevernsutgifter.

Posisjonen ønsker en styrking av driftsbudsjett til hjemmetjenesten med kr 200.000. Økning i driftsbudsjett 2018 til hjemmetjenesten ved styrking av tiltak:

Omsorgslønn	kr 35.000 (som en følge av økning fra kr 3.200 til kr 3.400)
Økte transportkostnader	kr 35.000 (økning i bruk av TT-ordningen fra 2016 til 2017)
Leasing av 9-seter	kr 130.000 (leasing og driftskostnader)

Styrkingen ses i sammenheng med prosjekt «deltakelse og aktivitet for eldre 2017-2018» Styrkingen gjøres via disposisjonsfond.

Endringer i driftsbudsjettet fremgår av tabell under:

Økt ressurs til tidlig innsats i barnehage	450.000,-	Dekkes av disposisjonsfond	450.000,-
Økt ramme for hjemmetjenesten	200.000,-	Dekkes av disposisjonsfond	200.00,-
Grøftetilskudd	500.000,-	Dekkes av disposisjonsfond	500.000,-
Ressurs på landbrukskontoret.	500.000,-	Dekkes av disposisjonsfond	500.000,-
Vedlikehold	1.000.000,-	Dekkes av disposisjonsfond	1.000.000,-

Endringer i investeringsbudsjettet fremgår av tabell under:

Oppgradering av lysmaster Ørland stadion	750.000,-	Omdisponering av låneopptak til oppussing av driftsbygning Austrått gård	750.000,-
Omgjøring av Ørlandshallen til basishall	2.500.000,-	Dekkes av låneopptak	2.680.000,-
Overføring til Kulturforetaket	500.000,-	Omdisponering av låneopptak til forprosjekt parkeringsbygg	500.000,-
Digitale læremidler	400.000,-	Dekkes av låneopptak	400.000,-

Prisliste for 2018 Kommunale tjenester og tilbud:

Omsorgslønn endres fra 3200,- til 3400,-

Punkt 9 i opposisjonens fremlagte forslag støttes av posisjonen. Punktet innarbeides i budsjettet og dekkes av tomtesalg.

«Meieriet eies i dag av Ørland Kommune. I forbindelse med ny sentrumsplan har spørsmålet om fremtida til meieriet kommet opp. Kommunestyret ber om at rådmannen utfører en mulighetsstudie som skal se på fremtidig bruk av meieriet. Studien skal se på kommunens behov for egne lokaler og muligheter for utvikling innenfor frivillighet, næring og arbeidsplasser. Til dette settes det av 150.000 som prosjektmidler i investeringsbudsjettet.»

- Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån og avtale lånevilkår med aktuelle låneinstitusjoner. Det forutsettes at det innhentes tilbud fra flere aktører, jf. Ørland kommunes finansreglement.
- Ørland kommunes finansreglement skal revideres og vedtas før nye låneopptak

Saksprotokoll i Komite for oppvekst, kultur og idrett - 16.11.2017

Behandling:

Komite for oppvekst, kultur og idrett fremmer følgende innspill/merknad til fremlagte budsjettforslag:

- Oki ønsker å følge opp ungdomsrådets innstilling til en økning i investeringsbudsjett for Oppvekst med kr.400.000 til innkjøp av digitale verktøy til elevene i grunnskolen.
- OKI ønsker å styrke tidlig innsats i de kommunale barnehagene med kr.100.000,- i tillegg til de øremerkede statlige midlene.

Votering

Rådmannens innstilling med komiteens innspill og merknader, ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Komite for oppvekst, kultur og idrett tar budsjett 2018 med økonomiplan 2019 – 2021 til etterretning med følgende innspill:

- OKI ønsker å følge opp ungdomsrådets innstilling til en økning i investeringsbudsjett for Oppvekst med kr.400.000 til innkjøp av digitale verktøy til elevene i grunnskolen.
 - Komiteen ber om at det utarbeides en strategisk plan for bruk av digitale verktøy i oppvekstsektoren
- OKI ønsker å styrke tidlig innsats i de kommunale barnehagene med kr.100.000,- i tillegg til de øremerkede statlige midlene.

Saksprotokoll i Komite for plan, drift og landbruk - 15.11.2017

Behandling:

Tilleggsforslag fremmet av Gunnhild Tettlie (AP) på vegne av Ørland AP:

1. Komite for plan, drift og landbruk ber administrasjonen utføre en mulighetsstudie som skal se på fremtidig bruk av meieriet. Studien skal se på kommunens behov for egne lokaler

og muligheter for utvikling innenfor frivillighet, næring og arbeidsplasser. Til dette settes det av kr. 150.000 i budsjett for 2018.

2. Komite for plan, drift og landbruk ber om at det settes av en pott på 300.000 til mindre trafikksikkerhetstiltak i budsjett for 2018.
3. Komite for plan, drift og landbruk ber om at administrasjonen kommer tilbake med en sak om gang- og sykkelveier i Ørland Kommune.

Votering

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Tilleggsforslag fremmet av Gunnhild Tettlie på vegne av Ørland Arbeiderparti, ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Komite for plan, drift og tar budsjett 2018 med økonomiplan 2019 – 2021 til orientering, med følgende tillegg;

1. Komite for plan, drift og landbruk ber administrasjonen utføre en mulighetsstudie som skal se på fremtidig bruk av meieriet. Studien skal se på kommunens behov for egne lokaler og muligheter for utvikling innenfor frivillighet, næring og arbeidsplasser. Til dette settes det av kr. 150.000 i budsjett for 2018.
2. Komite for plan, drift og landbruk ber om at det settes av en pott på 300.000 til mindre trafikksikkerhetstiltak i budsjett for 2018.
3. Komite for plan, drift og landbruk ber om at administrasjonen kommer tilbake med en sak om gang- og sykkelveier i Ørland Kommune.

Saksprotokoll i Administrasjonsutvalget - Ørland kommune - 14.11.2017

Behandling:

Votering

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Formannskapet vedtar følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar økonomi og handlingsplan for 2018 – 2021 med budsjett for 2018, samt prisbok og gebyrregulativ:

1. Tallgrunnlag for driftsbudsjettet som fremgår av budsjettskjema 1A og 1B, og tallgrunnlaget for investeringsbudsjettet som fremgår av budsjettskjema 2A og 2B.
2. Skattøret fastsettes til 11,80 % i henhold til regjeringens forslag til statsbudsjett.
3. Avgifter, gebyrer og kontingenter fastsettes iht prisbok som er vedlagt saken.

4. Til finansiering av investeringer tar Ørland kommune opp lån på kr 95 505 000. Av dette gjelder kr 19 805 000 lån til kommunale investeringer og kr 75 700 000 til VAR-sektoren.
5. Det tas opp lån i husbanken på kr 5 000 000 til videre utlån av startlån.
6. Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån og avtale lånevilkår med aktuelle låneinstitusjoner.

Saksprotokoll i Komite for helse og velferd - 08.11.2017

Behandling:

Tilleggsforslag fremmet av Trond Amundsveen (H):

Under punkt 9 i tjenesteområde helse og velferd, endres teksten til følgende:
Tjenesteområde vil følge opp strategier og tiltak i kommunedelplan for helse og velferd, demensplan, folkehelseplan, kompetanseplan, boligsosial handlingsplan, veteranplan og plan om bosetting og integrering av flyktninger.

Prisboka side 9:

Omsorgslønn økes til kr 3400,- i 2018.

Komiteen:

Ønsker utredning av hva som skjer med lokalene til Fjæraveien arena ved Sava. Vil det bli økte kostnader her?

Votering

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt med.

Forslag til endring/innsjutt fremmet av Trond Amundsveen (H), ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Komite for helse og velferd tar budsjett 2018 med økonomiplan 2019 – 2021 til etterretning med følgende innspill:

Under punkt 9 i tjenesteområde helse og velferd, endres teksten til følgende:
Tjenesteområde vil følge opp strategier og tiltak i kommunedelplan for helse og velferd, demensplan, folkehelseplan, kompetanseplan, boligsosial handlingsplan, veteranplan og plan om bosetting og integrering av flyktninger.

Prisboka side 9: Omsorgslønn økes til kr 3400,- i 2018.

Saksprotokoll i Ungdomsrådet - Ørland kommune - 15.11.2017

Behandling:

Ungdomsrådet fremmer følgende innspill og merknad til fremlagt budsjettforslag:

- Ungdomsrådet opplever at det er behov for et bedre helsesøstertilbud på Ungdomsskolen

Ungdomsrådet ber også om at de i sitt neste møte får en orientering fra helsesøstertjenesten og Ungdomsskolen om hvordan tilbudet i dag fungerer og er ment å fungere

Ungdomsrådet ber også om en orientering om planene for bruk av digitalt utstyr (iPad og PC) i skolehverdagen for den enkelte elev, fra 1. – 10. trinn

Natteravn-prosjekt som går på klubbkveldene i Ungdommens Hus – utfordre Frivilligsentralen ihht vaktliste/ordning – vakter Ungdommens Hus

- Oppfordre «unge» voksne i alderen 18 – 20 år om å bistå som vakter et par kvelder i uken ifm klubbkvelder i Ungdommens Hus – Ungdommens Hus legger selv ut forespørsel på facebook

Ungdomsskole – behov for en ekstra Ungdomsskole på Ungdomsskolen
Oppdaterte skolebøker og personlige PC'er for elevene bør prioriteres

Votering

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Ungdomsrådet tar forslaget til «Budsjett 2018 og økonomiplan 2019 – 2021» til orientering, med følgende innspill og merknad;

- Ungdomsrådet opplever at det er behov for et bedre helsesøstertilbud på Ungdomsskolen
- Behov for en ekstra Ungdomsskole på Ungdomsskolen
- Ungdomsrådet mener det er en god ide å få oppdaterte skolebøker og personlige PC'er til den enkelte elev

Saksprotokoll i Eldrerådet - Ørland kommune - 08.11.2017**Behandling:****Votering**

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Eldrerådet tar forslaget til «Budsjett 2018 og økonomiplan 2019 – 2021» til etterretning.

Saksprotokoll i Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne - 08.11.2017

Behandling:

Votering

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne tar budsjett 2018 og økonomiplan 2019 – 2021 til etterretning.

Saksprotokoll i Felles landbruksnemnd - Ørland/Bjugn kommuner - 01.11.2017

Behandling:

Henstilling til rådmennene i Ørland og Bjugn. Hvordan fungere dette? Skal det sendes et brev til Bjugn og er det vi som gjør dette? Eller skal dette gå via saksbehandler Gaute?

Innspill/merknad til budsjett 2018 og økonomiplan 2019 – 2021:

Landbruksnemnda for Ørland og Bjugn henstiller rådmennene i Ørland og Bjugn om å opprettholde bemanningen på landbrukskontoret for å imøtekomme landbrukskontorets utfordringer og mål, som omtalt i budsjettdokumentets pkt 7.2:

UTFORDRINGER

- En nedbemanning i avdelinga vil svekke landbruksavdelingas kompetansenivå og kompetanseportefølje
 - Kontoret gjennomfører ikke alle pålagte oppgaver og har liten kapasitet til utviklingsarbeid og oppfølging av landbruksplan
 - Det er relativt lang saksbehandlingstid på en del oppgaver
 - Hjemmesidene gir liten informasjon til brukere

MÅL

- Gjennomføre alle lovpålagte oppgaver og styrke utviklingsarbeidet
 - Redusere saksbehandlingstiden
 - Fylle hjemmesidene med relevant og oppdatert informasjon

Dette er også viktig for kompetanseutvikling og videreutvikling av fagavdelinga, samt å følge opp gjeldende landbruksplan.

Votering

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Innspill/merknad fra Felles landbruksnemnd, enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Felles landbruksnemnd Ørland/Bjugn tar «Budsjett 2018 med økonomiplan 2019 – 2021 til etterretning, med følgende merknad/innspill:

Landbruksnemnda for Ørland og Bjugn henstiller rådmennene i Ørland og Bjugn om å opprettholde bemanningen på landbrukskontoret for å imøtekomme landbrukskontorets utfordringer og mål, som omtalt i budsjettdokumentets pkt 7.2:

UTFORDRINGER

- En nedbemanning i avdelinga vil svekke landbruksavdelingas kompetansenivå og kompetanseportefølje
 - Kontoret gjennomfører ikke alle pålagte oppgaver og har liten kapasitet til utviklingsarbeid og oppfølging av landbruksplan
 - Det er relativt lang saksbehandlingstid på en del oppgaver
 - Hjemmesidene gir liten informasjon til brukere

MÅL

- Gjennomføre alle lovpålagte oppgaver og styrke utviklingsarbeidet
 - Redusere saksbehandlingstiden
 - Fylle hjemmesidene med relevant og oppdatert informasjon

Dette er også viktig for kompetanseutvikling og videreutvikling av fagavdelinga, samt å følge opp gjeldende landbruksplan.

Saksprotokoll i Formannskapet - Ørland kommune - 26.10.2017

Behandling:

Orientering om budsjettet ved rådmannsgruppen og økonomisjef.

Det noteres følgende innspill fra Thomas Hovde til behandlingen av budsjettet i Kommunestyret:

Tillegg punkt 6:

Det forutsettes at det innhentes tilbud fra flere aktører, jf. Ørland kommunens finansreglement.

Nytt punkt 7:

Ørland kommunes finansreglement skal revideres og vedtas før nye låneopptak.

Votering

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Formannskapet vedtar følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar økonomi og handlingsplan for 2018 – 2021 med budsjett for 2018, samt prisbok og gebyrregulativ:

7. Tallgrunnlag for driftsbudsjettet som fremgår av budsjettskjema 1A og 1B, og tallgrunnlaget for investeringsbudsjettet som fremgår av budsjettskjema 2A og 2B.
8. Skattøret fastsettes til 11,80 % i henhold til regjeringens forslag til statsbudsjett.
9. Avgifter, gebyrer og kontingenter fastsettes iht prisbok som er vedlagt saken.
10. Til finansiering av investeringer tar Ørland kommune opp lån på kr 95 505 000. Av dette gjelder kr 19 805 000 lån til kommunale investeringer og kr 75 700 000 til VAR-sektoren.

11. Det tas opp lån i husbanken på kr kr 5 000 000 til videre utlån av startlån.

12. Rådmannen gis fullmakt til å ta opp lån og avtale lånevilkår med aktuelle låneinstitusjoner.